

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

10 centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedélyezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előfi-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kiegyezés vagy különválás?

(M. P.) Ahelyett, hogy akár Magyarországon, akár Ausztriában tapasztalatokon alapuló adatokkal vagy az általános viszonyokkal számoló kombinációkkal szak-
szerűen vitatnák meg, melyik hát az előnyösebb: a kiegyezés vagy a különválás, ott is, itt is hangzatos jel-
szavak, felzaklatott szenvedélyek vezetnek a kérdést.

Az osztrákokat a fajgyűlölet, a magyarokat a köz-
jogi függetlenség csábos képe befolyásolja. A kettő az-
tán az államérdeket, a méltányosságot, az óvatos előre-
látást egészen háttérbe szorította.

Nagy szolgálatot tesznek hát a közjóknak azok a
politikusok, akik partszenvedélyt, képzelődést felretéve,
államférfiúi bölcseséggel veszik fontolóra a beállható
következmenyeket és ez irányban az országot felvilá-
gosítják.

Meg fülünkben cseng Hegedűs Sándor beszéde
a folyó hó 1-en Kolozsvárt tartott partlakomán, amely-
ben a körültekintő politikus higgadságával rámutatott
arra, hogy a kiegyezés szakszerű javaslatait a politikai
szendvedélyek egész özőne kiforgatta természetükből,
lestélyesztette a politikai szendvedélyek játéklabdájává.
Pedig aki óvatos, aki ismeri alaposan a körülményeket,
az azt mondhatja csak, hogy a méltányosság tekinten-
tenk határáig el kell mennünk a kiegyezés létre-
jöttének érdekében, mert ezt az ország érdeke kö-
veteli.

Hegedűs S. jelentőségeltjes szavai vasárnap két he-
lyen is visszhangra találtak. Csongrádon Gajáry
Ödön, Aradon Hieronymi Károly számoltak be
választóiknak és mindkét kiváló politikus hangsúlyozta
a kiegyezés életbevágó szükségét mindkét államra
nézve.

Hogy Ausztriának, mint iparállamnak, amelynek fő
fogyasztó területét a mi országunk képezi, mennyiben
fontos a kiegyezés létrejötte, azt vitassák meg az osz-
trákok. Annyit a bécsi lapokból kivettünk, hogy két
nagytekintélyű testület, az „osztrák iparosok szövete-
se” és az „osztrák kiviteli egyesület” erősen unszol-
ják az osztrák kormányt, hogy a magyar kormány elő-
készületeinek veszélyével szemben tegyen lépéseket.
Nem adják fel a reményt, — mondja az iparos-szövet-
ség — hogy a kiegyezés létre fog jönni, mert az
mindkét állam élet- és fejlődési feltéte-
leinek megfelel. Az osztrák iparosok a méltányosság

keretén belül egész határozottsággal hajlandók a kie-
gyezést támogatni. Így gondolkoznak oda át azok,
akiket szakismeret és higgadt megfontolás, nem pedig
vak szenvedély és vétkes könnyelműség vezet.

Hogy Magyarországnak se használja a kiegyezés
meghíusulása, azt igen szépen és meggyőzően fejtette
ki beszámolójában Gajáry Ödön. Azok elöl az igaz-
ságok elöl, amelyeket a széles látókörű politikus felhal-
mozott, lehetetlen kitérni.

Soha senki sem vonhatja kétségbe abbeli jogunkat, —
mondja Gajáry — hogy közgazdasági ügyeinket állami
önállóságunkból folyólag önállóan intézhessük. Ezt a
jogunkat soha fel nem adtuk, mindig határozottan fen-
tartottuk. De döntő tényezők részéről oly felfogással
találkozunk, hogy az egész monarchia közgazdasági
érdekeinek csakis az eddigi állapot fenntartása felel
meg. E felfogást pedig csakis egy halvány árnyalat
választja el attól a sokkal jelentősebb állásfoglalástól, a
mely a közös fogyasztási területben a monarchia hat-
almi és érdekességét látja megtestesítve.

A világos elme biztonságával állítja fel azokat az esé-
lyeket, amelyek a vámközösség megszűnése esetén előre-
láthatólag várhatók. Mint a számító üzletember, ugy
teszi sorrendbe a Vagyon és a Teher teteit.

A vámsorompók és az autonóm vámtarifák mellett
Magyarország mintegy 70 millió forint évi vámbevételre
számíthat, ha az osztrák iparcikkeket is meg-
fogjuk vámolni. Ez az egyik előny.

Iparunk fejlődésnek indul rohamosan. Külföldi tőke-
pénzek fognak iparvállalatokra beözölni. Sőt maguk
az osztrák gyárosok egy része kénytelen lesz bevándor-
olni és gyárat emelni országunkban, ha vevőit nem
akarja elveszíteni. Ez a másik előny.

Hanem aztán c'est tout!

Ezekkel az előnyökkel szemben a Teher rovat nagy-
ony súlyos tételeket tüntet fel.

Mindenekelőtt nagyobb lesz a kül- és hadügyi közös
kiadásokhoz való hozzájárulásunk, mert eddig azok je-
lentékeny részét a közös vámbevételekből fedezték.

Magasabb lesz a kvóta-arányszámunk is, mert hiszen
a paritás elvénél fogva külképviseletünkben egyenlő
tért kell elfoglalnunk. Ez a két új teher lesz vagy 25
millió forint.

Aztán Ausztria meg fogja vámolni a mi nyerstér-
mény-kivitelünket, ami azok értékéből elvon vagy 35
millió forintot. A mellett kétségessé teszi gabonánk szá-

mára az eddig minden körülmények közt biztos osztrák
fogyasztási piacot.

Végül nagy éleslátással rámutat Gajáry arra a ve-
szélyre, amely gazdáinkat fenyegeti a nagyipar mohó
kifejlesztése esetében. Fel fog szokni a munkaerő ér-
teke és gazdáink nehezen és drágán fognak munkások-
hoz jutni. Ez pedig nem csupán a gazdák hátránya, de
nemzetgazdasági kár is. Mindezek tetejébe csökkentet-
tük Ausztria erejét, ami egyáltalában nem áll érde-
künkben.

Hieronymi is azt fejtegette aradi választói előtt,
hogy az ország érdekében minden lehető el kell kö-
vetnünk a vámközösség fenntartására.

Utóvégre nem lehet eltekintünk attól, hogy har-
mincz évi vámközösség alatt minden téren hatalmasan
fejlődünk és a külföld bámulattal említi Magyarországot
Amerika-szerű emelkedését. Az évi költség egy félmilliárd
forintig nőtt fel és a deficit ki van küszöbölve
háztartásunkból. Ha van is még sok kívánnivaló, de
a multhoz képest mégis csak nagyot haladtunk előre.

Kár volna ezt a biztos fokozatos fejlődést kitérni a
vámközösség megszűnése folytán beálló bizonytalanság
veszélyének csak azért, hogy majdan kárörvendve
mondhassa a két állam egymásnak: Látod, hova jutot-
tál nélkülem!

Ki a felelős?

A valószínűség, hogy Ausztria és Magyarország közt
meghatározott idő alatt helyre lehet állítani az állandó
gazdasági viszonyt, az osztrák miniszterekkel a napok-
ban tartott értekezletek folytán kisebb lett. A helyzet-
nek ilyen felfogását mértékadó részről már régen kö-
zölte a „P. Corr.”, jóval előbb, hogysen a képviselő-
házban azt a szenzációs kijelentést tette báró Baffy
miniszterelnök, és sokkal előbb, mintsem Hegedűs
Sándor képviselő a helyzet hasonló voltát hirdette
kolozsvári beszámolójában. De sem akkor, sem ma nem
volt szabad a miniszterelnöknek a végső reményt fel-
adni, hogy végre talán mégis sikerül a megegyezés,
ami a legújabb értesülések szerint nagyon nem való-
színű ugyan, de még sincs végleg kizárva.

Az osztrák kabinet tagjai üres kézzel jöttek Buda-
pestre a miniszteri értekezletre. A magyar kormány-
nak nem tudtak a vám- és kereskedelmi szövetségre
vonatkozólag mást nyújtani annál az ígéretnél, hogy a

TÁRCZA.

Csapodárság.

Oh, ne hidd azt, kedves, szép lány,
Hogy talán bú nehezül rám,
Mert a szívem lángol érted,
Mert örökké kísér képed!

Szeretett e szív már máskor;
Nem is egyszer, akárhányszor;
Meg is ölte a nagy bánat;
Azt hittem, hogy föl nem támad.

De bánatát csak eldobta;
Sebét, mint a fa, kiforrtá
S újra hajtott uj tavasszal —
Kedves leány, ez vigasztal!

Nem borulok én már térdre;
Alázat a bú testvére.
Kedves leány, itten állok,
Karcu derekadra várok!

Varsányi Gyula.

A mult? . . . .

— A Közérdek eredeti tárcája. —

Szerelmi házasság volt Toronyi Dénes gróf házassága.
A kevély főúr, a durgazdag földesúr, kit általánosan a
„szép nábob”-nak neveztek, feleségül vette a minden
korona nélküli énekesnőt, kinek csak szépsége volt
mesésőbb a gróf vagyonánál.

Mikor a gróf tudtul adta eljegyzését bizalmas ba-

rátainak: ezek siettek a nyert hirt terjeszteni, mire az
egész főrangú hölgyvilág ugy szólván gyászba öltözött.

És megkezdődött az aknamunka a színészno ellen.
Apák és fivérek nem resteltek nap nap után felkeresni
Toronyit, hogy elhatározásának megmástitására birják.
Majdnem könyörögtek neki, hogy ne kössön rangján
aluli házasságot, de a gróf ingathatatlannak látszott,
férfiúi szavának állt.

S akkor a főrendű apák és fivérek kissé alsóbb rendű
dolgokhoz láttak.

Megvásárolták az előadások jegyeit, mikor a gróf
menyasszonya játszott, s bérenczekkel szép jeleneteket
idézték elő. De a közönség nem tűrhette dédelgetett
kedvencének ezt a meggyalázását s ezután minden
előadás valóságos diadal volt.

A gróf ezen is segített. Nem engedte többé fellépni
menyasszonyát, ki egy örökké emlékezetes bucsuete
után tényleg meg is vált a szinpadtól, hogy már csak
szerelmének éljen. A gróf az áskálódásnak elejét vette:
siettetta házasságát.

Az esküvő csakhamar meg is történt, persze a fő-
rangú világ ékszereinek villogtatása nélkül. Legfel-
jebb a gróf pajtásai voltak ottan, akik mind bámulói
voltak az énekesnőnek, de akik persze nem mertek
volna hagyományos szokásaikkal s avult felfogásaikkal
szakítani, még egy ilyen szép nő szerelmeért sem. De
megbámulni azért eljöttek. És természetesen ott volt
az egész bohémvilág.

Esküvő után a pár utazni ment. És ez volt a gróf
életének legszebb szaka; csupa szerelem boldogság,
mit csak egy gyöngéd nő szerezhethet. De azután haza

kellett térniök. A grófné anyának érezte magát és
Toronyi nem akarta, hogy gyermeke külföldön lassa
meg először a napvilágot. Visszatértek hát a fővárosba.

Itt azután nehéz percekkel kellett átélniök. A gróf
nyílt házat tartott, de vacsoráira is csak a régi pajtá-
sok jöttek el, hogy udvaroljanak a szép asszonynak.
Egyebként teljesen mellőzték őket. Sehova nem hívták
őket, de a grófnak nem is lett volna ideje, ha el akarta
volna olvasni mindazokat a leveleket, amelyek aláírás
nélkül garmadával érkeztek a palotába.

Tehát még mindig nem adták fel a reményt az ille-
tékes körök, hogy a gróft kiszakítják a színészno kör-
meiből. És a névtelen levelek tele voltak szidalmakkal
a színészno ellen, berágalmazták benne multját és in-
tették a gróft, még nem késő, váljon el. De a gróf,
ki szerette, imáda nejét és csecsemő fiát, később már
fel sem bontotta az illatos papírra vetett rágalmakat s
ugy hamvadtak el a kandallóban.

Egyszer azonban a gróf egy másfajta levelet kapott,
melyet felbontott már csak azért is, mert már a bori-
tékon megismerte Paksy Imre kezevonását. A levélben
enyui állott:

„Kedves Grófnom!

Csak most értesültem legújabb kalandodról, melyet
ugyan drágán fizetsz, ha férj gyanánt kell szerepel-
ned. Szeretnék beszélni, te kópé, a „feleséged” (nemde
szépen hangzik?) multjáról, jer hát estére hozzam
egy csésze theára. Én nem akarlak zavarni — mó-
kusoddal. Ölel barátod b. Paksy Imre.”

A gróft elöntötte a düh. Az ő nejétől így ir, így
merészel írni az az ember. S újra és újra kezébe vette

kiegészítő javaslatok bizottsági tárgyalását szeptemberben elővetetik. De ennek az ígéretnek az értéke nagyon kétes, mert ha az osztrák kormánynak akkora hatalma és befolyása lenne a birodalmi tanácsra, hogy munkaképessé tudná tenni, akkor nem kellene szeptemberig várnia ezzel a mesterséggel.

Ugy az osztrák, mint a magyar kormánynak egyformán érdekében van, hogy végre tisztába jöjjenek a két állam gazdasági viszonyának alakulása, alakja felől. A bizonytalanság Ausztriában ép annyi kárt okoz, mint Magyarországon. A vállalkozó szellem még van bénitva, a tőke fél, a munka meg van szoritva terjeszkedő képességében. Bizonyos, és ezt teljes határozottsággal fel lehet tenni, hogy az osztrák kormány minden lehető elkövetne, csak hogy kijusson ebből a zsákutcából. Ha tehát a kiegyezést a birodalmi tanácsban nem tárgyalatja, ez nem azért történik, mert nem akarja, hanem mert nem teheti. És így van-e alapja a valószínűségnek, hogy szeptemberben elérheti azt az eredményt, mely ma elérhetetlen reá nézve?

Tudvalevő, hogy a magyar országgyűlés május 1-ét állapította meg első határidőül a provizoriumra nézve. Mert világos, hogy nyolcz hónapi időre szüksége van a kormánynak az önrendelkezés jogán alapuló intézkedések keresztülvételéhez és úgy az ország, mint különösen a kormány is immár újabb nagy áldozatot hoz a gazdasági békének, midőn a kiegyezési javaslatok tárgyalásának határidejét szeptemberig meghosszabbítják az osztrák kormánynak. Ez egy újabb és döntő bizonyítéka annak, hogy a gazdasági kiegyezés érdekében Magyarországot és a Bánffy-kabinét túrelme és előzetekénysége kimeríthetetlen és hogy még a leghihetlenebbre is vállalkoznak, csak hogy időt engedjenek az osztrák kormánynak újabb kísérletre.

Vajjon bekövetkezik-e a gazdasági különválás, vagy mi más egyebet hoz a jövő? azt ma nem lehet megjósolni. Reméljük, hogy a legrosszabbat elkerülhetjük. De legalább teljes hitelt érdemlőleg bizonyította báró Bánffy miniszterelnök, hogy Magyarország minden lehető elkövetett a gazdasági kiegyezés létrejötté végett és hogy Magyarországot a két állam gazdasági viszonyának jövő alakulásáért és az ezen alakulással összekötött visszaságokért és kellemetlenségekért felelőssé tenni nem lehet.

Vizsgálatok.

A nagyenyedi városi elemi leányiskola, állami polgári leányiskola és női kézimunka-tanfolyam közvizsgálatainak sorrendje az 1897—98. iskolai év végén:

Elemi iskolai vallásvizsgák mind a négy osztályban jun. 7-én d. e. 10—12 óráig.

Elemi iskolai osztályvizsgák az I. osztályban június 15-én d. e. 9—12 óráig.

Elemi isk. osztályvizsgák a II. osztályban jun. 15-én d. u. 3—6 óráig.

Elemi isk. osztályvizsgák a III. osztályban jun. 16-án d. e. 9—12 óráig.

a piszkos levelet. De azután letette s gondolkozni kezdett:

— Hátha . . . mégis . . .

A gyanu most először férközött agyába, lelkébe.

— Hátha igaza van Paksynak? Vagy ez talán még vakmerőbb gazember, mint a névtelen levelek írói? Ez már nevé is kockára meri tenni, hogy ördögös tervük, elszakítani őt feleségétől, sikerüljön? De nem tudta a báró, hogy ha ilyet ír, akkor életével játszik . . . S ha a báró igazat írna és csakugyan lenne multja a drága teremtsének, nem szereti-e őt, a férjét, a legnagyobb odaadással, nem tette-e apává, amivel a rossz asszonyok nem sietnek? És most e szép fiu anyjától elválják ő, mert ezt a főiri világ, melyben ő született, így akarja! Nem, Paksy levele épp úgy rágalmaz, mint a többi elhamvasztott, névtelen levél.

És a gróf megírta a választ. Hangzott ekképpen:

„Paksy bárónak azt ízenem, hogy durva tréfáitól kíméljen meg. Ha nóm multját tudni akarom, nincs szükségem az ő theájára. A házasságot pedig kalandnak csak az az ember nevezheti, ki olyan piszkos leveleket tud írni, mint Paksy báró.“

Ez volt a gróf válasza Paksy ajánlatára. Mikor elküldte a levelet, megkönnyebbülten sóhajtott fel s bement neje szobájába.

Ott állt a boldog anya a piczi bölcsőnél és elragadtatással szemlélte a kicsikét, majd karjára kapta a babát és úgy vitte az ajtóhoz, csókok közt hirdette üdvösségét:

— Egészen az apja, az apja!

Az apa pedig megállt gyönyörködni a képben, az édes jelenben, melyet meg nem zavarhat a multnak semmiféle árnyéka.

Jules.

Elemi isk. osztályvizsgák a IV. osztályban jun. 16-án d. u. 3—6 óráig.

Polgári iskolai vallásvizsgák mind a négy osztályban június 7-én d. e. 10—12 óráig.

Polgári isk. magánvizsgák mind a négy osztályban jun. 10 és 11-én.

Polgári isk. tornavizsga mind a négy osztályban jun. 14-én d. u. 5 óráig.

Polgári isk. osztályvizsgák az I. osztályban jun. 17-én d. e. 9—12 óráig.

Polgári isk. osztályvizsgák a II. osztályban jun. 17-én d. u. 3—6 óráig.

Polgári isk. osztályvizsgák a III. osztályban június 18-án d. e. 9—12 óráig.

Polgári isk. osztályvizsgák a IV. osztályban jun. 18-án d. u. 3—6 óráig.

Június 19-én d. u. 3 órakor a tanév ünnepélyes bezárása és a jutalmak kiosztása a ref. templomban.

A vallás- és magánvizsgák a leányiskola helyiségében, az osztályvizsgák a sétatéri fedett táncz helyiségben tartatnak meg.

A női kézimunkák és rajzok az iskola helyiségében lesznek közszemlére kiállítva.

Az Unió emlékezete.

(Május 30-án, 1898.)

Magyarok, gyertek ünnepeljünk!

Szórjunk két kézzel áldást és virágot

E napra, melyen ismét egybeforrt

A „két országos nemzet“, a magyar.

Most ötven éve!

Tavaszi-ídő volt akkor is, de szebb;

Mert nemcsak a föld volt virágos,

Oh nemcsak a rózsafa ága,

— A honfi-szívek milliói is.

Tavaszi-ídő volt akkor is, de más.

Viselős volt a század

Nagy, nagy napokkal,

Édes, borzongós sejtelemmel.

Lent hadi lobogók

Próbálgatták már ifju szárnyukat,

S a hadak utján odafent,

Megmozdult Csaba népe. —

. . . Ilyen időben volt a kézfogásunk.

Nem kézfogás! Két fél csillag bolyongott

Halványuló fényvel a magasban,

Ezek találtak egytűvé megint,

Hogy soha többé szét ne váljanak!

. . . Oh legyen áldott emlékek örökké,

Kik lobogó, újjongó szívvel

Állottak ottan, e szent frigykötésnél!

Hol van az a nemzet imádság,

Mely méltóképp' mondhatná el irántuk

Az unokák hálás érzéseit?!

Hol van az a nemzet imádság,

Mely csak h o z z á d méltó lehetne,

Hajnali pacsirtája,

Jövőbe érző viharadara

Az Uniónak:

Petőfi!

Óh én „vitéz vezérem,

Dicső tábornokom“.

A te halálad az Isten pecsété

Az Unión.

Azért jöttél meghalni ugy-e hozzánk,

Hogy a nagy Alföld rezgő délibábját

Tűzd fel elomló koszoru gyanánt

Az Unió menyasszony homlokára?!

Virágosabb a rét azóta

A segesvári sikon;

S megnőtték itt a bérczek, völgyek,

Mióta Erdély

A te nagy szived pantheonja lett.

. . . . . Emlékeztük,

A haló poruk is

Örökké legyen áldott!

Mert hamarosan eljövénnek

A „nagyszerű napok“.

A frigykötést — órjás tűzpróbaképpen —

Égzsakadás, földindulás követte.

Fél Európa dőlt az Unióra,

S megálta a tűzpróbát emberül ez!

A rádobbott követ

Mennykövel tudta visszadobni.

S az egyesült haza egére,

Szép, hivatogó szóra,

Mind visszajöttek, hazaszálltak

A régen bolygó csillagok.

Letűnt dicsőségünk csillagai.

. . . . . Tudjátok-e,

Mi volt ez a hivatogó szó?

„Rajta magyar,

Előre székely!“

Hajh, sokszor fogják visszaverni még

— Tudom én, tudom én —

Az eljövendő századok,

A messze kéklő bérczek

Azt a dicsőségben fogamzott

Édes szálló ígét:

Rajta magyar,

Előre székely!

S mindannyiszor majd felragyog

Erdély hegykoszoruja rá,

És gyönyörűség rezeget át

A Duna-Tisza széles rónaságán . . .

S az Uniót mindannyiszor megáldják!!

Szabolcska Mihály.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Gyászhir.** Herd égen Ferencz iparos polgártársunk f. hó 3-án 66 éves korában hosszas szenvedés után Nagy-Enyeden elhalt. Temetése e hó 5-én délután folyt le, melyen városi közönségünkől számosan vettek részt.

— **Sertésvész.** Az alsófehérvármegyei alvinczi járáshoz tartozó Berve községében a sertésvész hivatalosan megapittatván, nevezett község sertés-állománya zár alá vétetett.

— **A marosújváriak baja.** Egyik elkeseredett m.-újvári előfizetőnk a következő kis levélkét intézte hozzánk: Tekintetes Szerkesztő Ur! Azt tetszik tudni, hogy engem a sors ide láncozott a sóban gazdag Maros-Ujvár. Bánca-koszoruzta kies községébe. Nekem nem tetszik ezt tudni. Mert, hajh, mi haszna, hogy sönk van rengeteg, vágott dohányunk azonban nincsen. Azt a vágott dohányt értem, mely Pursicsán, Kir, Sultán flor, Regália favorit, Senioritas stb. ékes nevek alatt hivalkodik. Mit ér az élet, tekintetes Szerkesztő Ur, ha az ember egy finom dohányból csavart cigarettát füstjével nem is fumigálhatja? Mit ér a legjobb ebéd, ha utána nem dughatunk agyaráink közé egy felséges aromájú Uppmant? Minek főzi össze a szódagyár a nagy vagyont, ha még egy havannát sem pipálhat el? Minek is van itten a fürdő, hogyha a zuhanok permetege alól a pihenőbe kerülve kapadohányt kell eregetnünk jobb sorsra érdemes ajkaink közül? . . . Ezek fogós kérdések, melyekre a mindenható pénzügyi miniszterium ha tudna felelni. De nekünk a legszellemesebb felelet sem elég. „Fürdő mit ér, mit ér a só nekem: Dohányt kíván, dohányért ver szívem!“ . . . Hát élet az, jó Szerkesztő Ur, ha egy skatula pursicsánért be kell futnunk Nagy-Enyedre, vagy sürgönyöznünk Kolozsvárra? Szörnyű, de igaz, hogy itt megalakult egy egyesület, mely elhatározta, hogy csoportonként öngyilkos lesz a különlegesség dohány hiánya miatt, míg meglágyítja az illetékes körök kemény szívét s abból a rengeteg finom dohányból ide is jut valami. Az első öngyilkos én leszek. Hogy ifju vérem kinek a lelkén fog száradni: azzal nem törődöm most. Tudom, hogy sokan fognak követni. Fiat dohány et pereat mundus! A fürdő vendégek inuen mind elkészülnek, mert nincs finom dohány. A szódagyárnak már bontogatják az alapját, hogy más városba vigyék, mert itt nincs finom dohány. A sóbányát is Tordára készülnek vinni, mert itt nincs finom dohány. A község lakosai gyülekeznek a kitelepülés kérdése felett, mert nincs finom dohány. Egy egész község kallódik el, Szerkesztő Ur, mert nincs finom dohány! Sic transit gloria mundi! Legyen szives Szerkesztő Ur, tegye közzé ezt a búcsu-leveletet és sziveskedjek a tek. pénzügyigazgatóság tudomására hozni végső jalkiáltásomat: Ave dohánnyjövődék, moriturus te salutat! . . . Kiváló tisztelettel Többek Márton.

— **A krajozások bevonása.** Az egy krajozáros, valamint a félkrajozáros réz váltópénz a magánforgalomban csak 1898. június hó 30-ig fogadható el, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig 1898. évi december 31-ig fogadhatnak el, s ez időn tul azokat sem fizetés-képen el nem fogadják, sem be nem váltják.

— **A fővárosi élet számokban.** Budapest 441 kávéház, 440 káremérés, tovább 1525 vendéglő és sörház csalogatja az embereket, ellenben szellemi táplálékról csak 49 könyvkereskedő gondoskodik. Hogy az ezeknél szerzett tudományos és szórakoztató anyag szét ne máljon, 95 könyvkötőműhely áll résen. A mohos áll felé nem kevesebb, mint 702 borbélyműhelyben csattog az olló és beretva. Hogy pedig a biciklizés modern szenvedelmének áldozhasson az ember, 41 kerékpár-kereskedő, 8 kerékpár-iskola, 7 kerékpár-javító intézet, sőt egy kerékpár-istálló is áll szolgálatára. A szivbeli gerjedelmek idején 173 kertész és 70 virágkereskedés gondoskodik arról, hogy az ifju ideálját meghódíthassa és tiz vivőmester várja, hogy oly helyzetbe juttassa, hogy vetélytársaival leszámolhasson. A

polgári
mészáro
a család
rész, 2
Viszont
magana
szám!)
ládi ese
és a sz
örökíti
ha háza
felül v
megkes
hogy il
ról 860
pedig 2
ki. Ha
patikár
testület
raktár
hüvelye
ujabb c
átnezzü
legaláb
log. A
szesen
Szabó
267, T
Tyukos
— J
pel-féle
diadalm
ország
birta m
denütt
Most i
vállalat
munkáj
most j
örökös
hetik a
idején
királyfi
legszeb
fojtyak
emlékbe
ban. De
kivül
tartott
gyászbe
ket sz
46. füz
szerkes
Sándor
költőne
api cöl
tán sz
Petőfi-
név k
Andoré
Elbesz
irodalom
történe
ban, a
Messin
vanak
Váradí
kr-jáva
desben
— A
zenemű
mazza
J. „M
selmecc
„Mezei
Hegedű
hegedű
folyóira
oldal z
lasztek
műdal,
ságokb
művel,
néző
VI. Cs
ványza
Miko
és Ma
ő csal
vágy e
ban ni
ami me
rontja
nyekolo
Pár
nélkül,
terén

polgári háztartás szükségleteinek kielégítéséről 497 mézsáros, 238 pék, 710 heutes, 130 cselédhelyező és a családi pörpátvarok békés elintézéséről 105 ékszerész, 243 női ruhaszabó és 338 varrónő gondoskodik. Viszont az elkészített férj 1303 szabónál rendelhet magának ruhát. Hurczolkodás idején 13 (szerencsétlen szám!) butorszállító közt lehet válogatni. A boldog családi esemény idején 765 baba segítségében lehet válogatni és a szaporodó család különböző időszakait 71 fotografus örökíti meg. Ha pörlekedni akarsz, arra 1091 ügyvéd vár, ha házat építeni, 293 építész, ezenkívül pedig kétezeret felül való ügynök gondoskodik arról, hogy életedet megkeresítse, köztük 22 biztosító-ügynök. (Lehetetlen, hogy ily kevesen legyenek!) Ellenben szórakoztatásodról 860 trafik és 425 újságíró gondoskodik. A fogadatot pedig 23 fogorvossal és 15 fogtechnikussal huzathatod ki. Ha beteg vagy, 1186 orvoshoz fordulhatsz és 68 patikára ölheted a pénzedet. De ha ez óriási orvostestület sem tud megmenteni az életnek, két koporsó-raktár és 24 temetést rendező intézet várakozik porhüvelyedre. Ezeket az adatokat a most megjelent legújabb czim- és lakásjegyzékből vesszük ki. Ha futólag átnézzük a könyvet, észrevehetjük, hogy a névsornak legalább is fele német, ami bizony igen sajnálatos dolog. A legnagyobb számmal szerepel a Weisz név, összesen 913-mal, Klein van 508, Kohn 493, Kovács 355, Szabó 349, Horváth 348, Tóth 264, Nagy 358, Kis 267, Ty betűvel kezdődő név csak kettő szerepel: Tyukos és Tyuskay.

— **Jókai a „Magyar Könyvtár“-ban.** A Lampel-féle kiadó cég nagyfontosságú vállalata, mely már is diadalmasan küzd a német Reclam-füzeteknek Magyarországon való elterjedése ellen, nemcsak a közönséget bírta meghódítani, hanem az iróvilág körében is mindentüzt ösztönöz rokonszenven és jóindulattal találkozik. Most maga a magyar írók fejedelme, Jókai Mór is a vállalat munkatársai közé állott, több igen nagy értékű munkáját engedve át a M. K.-nak. E munkák eljese most jelent meg; czime: „Emlékszed Rudolf trónörökösöt és egyéb beszédek.“ Még mindenki emlékeztetik arra a remek szövegre, melylyel Jókai annak idején a m. t. Akadémia közgyűlésén a szerencsétlen királyi emlékének áldozott és amely kétésgívűl a legszebbek közé tartozik, amik a koszos író tollából fojtak. Ez a beszéd arra van hivatva, hogy mint az emlékszedek mintaképet olvassák a magyar iskolákban. De az e füzeten foglalt többi beszédek is rendkívül becsesek: a Jósikáról a Kisfaludy-társaságnak tartott emlékszed, a Kossuth temetésén mondott gyászbeszéd s az idei márcziusi ünnepeken elmondott két szöveg. Ezek vannak összegyűjtve a „M. K.“ 46. füzetében, mely ismét becsületére valik a könyvtár szerkesztőjének és kiadóinak. Jókai füzeté mellé Petőfi Sándor prózai munkáinak egy füzeté sorakozik. A nagy költőnek kevésbé ismert elbeszélései és legszebb híri-epikai cikkei vannak egybegyűjtve e füzeten, mely mellett sorakozik a vállalatban már korábban megjelent Petőfi-féle utirajzokhoz. A magyar irodalmat még egy név képviseli a most megjelent sorozatban: Kozma Andoré, a népszerű satirikusé, aki egy csomó „Vig Elbeszélés“-sel gazdagította a vállalatot. A külföldi irodalom termékei közül Poe-nak világhírű Rejtelmes történetei-ből kapunk kettőt, Tolnai Vilmos fordításában, aztán pedig Schiller egyik legszebb drámáját, a Messinai Menyasszonyt, melyet iskoláinkban sokat olvasnak és melyet most a nemzeti színház számára Váradi Antal fordított magyarra. Mind e füzetek 15 kr-ával egyenként is kaphatók minden könyvkereskedésben.

— **A „Zenélő Magyarország“** zongora-hegedűzenemű-folyóirat ép most megjelent XI. füzeté tartalmazza a következő zenemű-újításokat: I. Buday J. „Még azt mondja a bíróné“, II. Fekete J. „A selmezi vásártéren“ magyar dalok. III. Scholtz J. „Mezei virágok“ keringő. IV. Triche R. „Románca.“ Hegedűre, zongora-kísérettel. A minden zongorázó és hegedűsöknél kiváló fontossággal bíró olcsó zenemű-folyóirat havonta kétszer megjelenő, mindenkor 10—10 oldal zenét tartalmazó füzetéi a legújabb s legjobb lasztekát hozzák a modern és aktuális magyar dal, műdal, salon-, tánczene, couplek s hegedűdarab újításokból. Hat füzet egy negyedéven, 60 oldal zeneművel, melyre 1 frt az előfizetés. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery-utca 62/a, honnan megismerésre mutatónyászmat ingyen és bérmentve küldenek.

Közgazdaság.

Szénsav, mint filloxera-irtó szer.

Mikor még a filloxera divatos tárgy volt, másutt is és Magyarországon is egymást érte a sok feltaláló az ő csálhatatlan biztos szerével. A szertelen feltalálási vágy egyeseket tébolydába juttatott, a biztos szer azonban nincs meg mind e mai napig. Az a baj t. i., hogy ami megöli a filloxerát, az megöli, vagy legalább megrontja a szőlőt is. A szénkének is éppen ez az árnyékoldala.

Pár hó előtt vasuton utazás közben, bemutatkozás nélkül, egy utitársammal a technika és villamoság terén előfordult újabb találmányokról beszélgettünk.

Utitársamat kellemesen érintette az, hogy ezek iránt a dolgok iránt én is némi érdeklődést és tájékozottságot tanúsítottam. Egyszerre csak az eszméláncolatban egy nagy ugrást tesz az én utitársam, s azt kérde tőlem: hát a filloxera-ügy terén tudok-e valamit az újításokról. Meglepett a kérdés, s utitársamat, kit eddig egy jó készütségű mérnöknek néztem, most már nem tudtam kicsoda. — Bemutatkozunk . . . kisl, hogy neki is van egy titka, s nekem is, a két titok azonban egy és ugyanaz; elmondtam azt is, hogy én ezt a titkot úgy vagy 10 év előtt (gondolom az „Erdélyi Gazdában“) már a nyilvánosság terén el is árultam. Közös titkunk az, hogy a filloxerát úgy kiirtani, hogy a szőlőben kár ne essék, csakis szén-savval (széndioxid) lehet. Kettőnk titkában mégis van egy kis különbség; t. i. én régen tisztában vagyok azzal, hogy a filloxerát, a szőlő romlása nélkül, meg lehet ölni szén-savval, csak-hogy még egyes oly kapcsolatos kérdések volnának megoldandók, amelyekről én azt hiszem, hogy azok a gyakorlati alkalmazásnak valószínűleg mindenkor akadályai lesznek. Utitársam pedig azon hitben van, hogy ő éppen ezen kérdéseket oldotta meg, — e szerint kettőnk találmánya, vagy titka, egészen jól kiegyezteti egymást.

Ez a találkozás adja meg most nekem az alkalmat arra, hogy ezt az ügyet, amelyet én már ezelőtt régen szegre akasztottam, kissé újból szellőztessék.

A legtöbb filloxera-irtó szer közönséges semmisségnek bizonyult; valamikor nekem magamnak is kellett egy ilyen semmisséggel, hivatalból, kísérleteznem. Amely szer komolyan szóba jöhet, az a szőlőnek is árt; mert ami az állatéletnek ellensége, az rendesen ellensége a növény-életnek is, — hiszen a szénkének is csak ez az egyetlenegy hibája van. A szén-sav azonban, és csakis a szén-sav, e tekintetben kivétel, mert ez ártalmatlan az állatnak, s esetleg meg is öli azt, ellenben a növényt nem bántja, sőt a növénynek éppen tápszeréhez tartozik. Ez a körülmény fordíthatja a filloxera-irtásnál az én utitársam figyelmét is a szén-savra; ez vezetett engem is, amikor a szén-savnak e téren való alkalmazására először gondoltam, és az vezethette azt az embert is, akit e téren az elsőség illet meg. Egyik Kolozsvárt megjelenő napilapban igen-igen régen, gondolom mindjárt a 80-as évek elején, M. K. ir legelőször a szén-savnak ilyen irányú alkalmazhatóságáról. Hogy e két betűs jegy alá ki rejtőzött el, nem tudom, — e gondolat felvetésében övé az elsőség.

A szén-savnak filloxera-irtásnál való alkalmazásában két pont körül forog a kérdés:

1. A szén-savnak állatölő, specialiter rovarölő hatása.
2. A gyakorlati alkalmazhatóság.

Ami az elsőtti, közismeretes a szén-savnak ölé hatása emberre, kutyára stb. (erjedésben levő musttal telt piuczek, továbbá barlangok). Alsóbrendű állatokkal, nevezetesen rovarokkal, én még a régebbi időkben tettem néhány igen primitív fogyatékos kísérletet, amint azt az adott körülmények közt tennem lehetett, s e tekintetben a következő eredményekre jutottam:

a) Legyeket, hernyókat, hamuférgeket, filloxerát meg lehet ölni szén-savgáz rávezetéssel és szén-savgázban tartással.

b) Ezen állatoknak a szénkének mégis biztosabb ölé szere; mert a szénkének oly módon öl, hogy a szöveteket elfeketíti, elroncsolja, ellenben szén-sav hatása mellett nem látszik szövetroncsolás; itt az illető rovar fulladás utján szenved halált.

c) Hernyók, legyek, melyek szén-savgázban csak látszólag haltak el, tehát csak elaláltak, a test gyöngye nyomogatása mellett (miközben a szén-sav légszövekből kijön) hamar életre hozhatók kisebb mérvű elalétság mellett; hamuférgek már akkor is megélednek, ha őket ismét tiszta légkörbe juttatjuk.

Primitív kísérleteimnek ezen primitív eredményei tehát azt mutatják, hogy a szén-savgáz ha nem is olyan jól, mint a szénkének, de mégis beválik filloxera-ölő szernek. Más kérdés természetesen, hogy vajjon a gyakorlatban s nagyban alkalmazható-e; mi tekintetben nekem magamnak sincs nagy bízodalma. Mégis érdekesnek tartottam, a fenti incidens alkalmából, ezen általam már vagy 10 év előtt felemlített tárgyat újból feleleveníteni. Először azért, mert a filloxerának ma sincs alkalmas és biztos irtószere; másodsor mert három egymástól egészen külön működő és külön gondolkozó embernek egyazon gondolata ráutal arra a harmadik okra, hogy t. i. a szén-sav alkalmazásának van legalább rációja. Ez a ráció minden esetre fennforog annyira, hogy a kísérletezés nem elveszett költség és fáradság lenne, fennforog annyira, hogy az anyag-gal kísérletezni minden esetre érdemes.

Én magam ugyan nem nagyon remélem azt, — mint utitársam hiszi, — hogy ez az anyag a gyakorlatban, nagyban való alkalmazáshoz, eléggé beváljon; de ha ilyen szer és mód egyáltalában létezik, az csakis ezen irányban kereshető. — Ajánlom az ügyet azoknak, kik-

nek módjuk van pontos és kiterjedt kísérletek végrehajtására; ajánlom annyival inkább, mert a szén-savhoz most már nálunk nagy bőségben és igen könnyen lehet hozzájutni.

Dr. Szaniszló Albert.

Csarnok.

Kolostor előtt.

— Eredeti rajz. —

Írta: J. Jankovich Gyula.

A templom órája hetet ütött. A hold halavány sugarai ezüst fénybe fűrészték a karsu tornyat, melynek magas ablakain keresztül denevérek repkedtek ki és be. Majd megkondul az esti harang, először csak mintha egymáshoz ütődnek, aztán csendes hallatszik kongása a messze vidéken át, visszhangot keltve a távolban, mely valami szomszéd falu harangjának hangjaként tűnik fel. Az esti szellő meg-meglebbenti a fáknak kopasz sudarait, melyek a templom körül állanak, a holdfényben nagy árnyékot vetve arra, kárógó varjak ülnek ágaikon, melyek most egyszerre, a zaj hallatára, felrepülnek és még nagyobb kárógással keresnek maguknak csendesebb nyughelyet . . . A templomból világgossá özönlik ki, majd melábus karének hangjai ütnek meg füleinket . . . Bunn a templomban a főoltár előtti széles padokban, fekete öltönyükben apácák ülnek, lassan énekelve a karének szomorú dallamát. A hold teljes világa beözönlik a templom magas ablakain át és varázsfátyolt sző a bennlők fölé. Összekulcsolt kezekkel, szemeket ég felé fordítva, mely áhitat látogatában ülnek ott, mozdulatlanul, csak ajkaik tárvak a szent énekre! . . . Vajjon a buzgó hit és buzgó jámborság oka-e mely áhitatuknak, vagy a fejedelemasszony szigorú tekintete, ki ott ül hátul, magányosan egy padban? . . . Ah! mily érzelmek, mily gondolatok foglalkoztathatják e többnyire fiatal nőket a szerzetesi fátol alatt is? Mily érzelmeteljes már magában véve egy fiatal nő, hátha csendesesen, szerzetesi ruhában, a melábus karéneket hallva ráözönlik a hold ezüst fénye, mely sajátos bűnhatalommal bír boldog, boldogtalan felett! Rabjaul ejti az érzelmet, uraljat nyír szív és lélek felett, s e szerzetesnők gyenge epedésteljes szívét messze-messze ábrándvilágokba ragadja, mely előttük csak mint mult, vagy pedig mint el nem ért, sem soha el nem érendő boldogság képeként ragyog!

Hányakat vezérelt a forró jámborság és önmegtartószelleme a szerzetesi életre? . . . Bizonyára csak keveset . . . Kielt örömvilág, átélte, végre megunt évek, szerencsétlenség, erőszakolás s csalódott szerelem . . . ezek vezetnek többnyire a szerzetesnői pályára! . . . És miért épp ezek? Hogy elfeledjék tán a magukat fátol alá rejtő nők az ily körülmények közt el nem feledhető multat . . . vagy pedig, hogy mig az életben künn tiltott éltek, ott benn élvezték titkon . . . a szentség külszine alatt?!

Ott a templom sötét fala mellett fejt a padra hajtva meg-megmozdulva ül egy fiatal apácza, kire teljes világot ömleszt be a szelid hold. Majd felpillant, szeméből könnyűk peregnék alá s félve tekint körül, nehogy a fejedelemasszony pillantásai észrevegyék. Arcza szomorú és törődött . . . melyet ismét kezeibe rejt s lehajlik a padra . . . Talán hogy átgondolja multját? . . . Hallgassunk ezt mi is meg, elvisz bennünket is a hold enyhe varázsa a távol multba! . . .

A szőke Duna partján, egy kis halom oldalán feküdt R . . . falu. A lombos fák — melyek körülveszik — mintegy zöld koszoruba fonták nyáron a kis helységet, melynek apró házai között a néhány urasági lak messzire kimagaslott. A Duna kék habjai mosták viránydus partjait, hol magasra nőt a jóillatu fű, feljebb messze láncolatban húzódtak a termékeny szőlő-hegyek. Kis helyen nem nehéz minden embert ismerni. Így volt, hogy itt is majd mindenkit ismerte a szőke Idát, ki nevelőnő volt egy a faluban lakó családnál, és a barna Terézt, ki a falu iskolájában volt tanító. Nem csak a pálya azonossága, de talán rokonérzemenyek és vonzalom által is a két leány testi-lelki barátnévá lett. Sokszor lehetett őket együtt látni, el-el-andalogva lépdelni a kert árnyas fái alatt a leányok szokásos modorával, „titkokat“ sugdosva egymásnak. S miről szóltak e titkok? Miről másról, mint szerelemről, mely a hajadon leányok legkedvesebb tárgya a beszélgetésre? A szőke Ida szive már fellobbant a szerelemre, fellobbant a szép Ferencz iránt, ki pályatársa, ismert iskolatanító volt. Mily édes érzelmek foglalkoztaták Ida egész valóját, midőn találkozva beszélgethetett vele s azután Teréznek elmondhatta az édes titkokat! Teréz ápolni látszott Ida szerelmét, mert biztosította arról, miszerint Ferencz viszont szereti. Boldog órákat és napokat élt át Ida szerelme és az édes

viszonszerem tudatában és érzetében! Hisz tudjuk, hogy mennyire képes a szerelem bennünket felizgatni, hogy éjjel-nappal a szerető képe áll előttünk, hogy minden tettünket és gondolatunkat ez irányozza és kormányozza. És így persze nem is maradt titok Ida szerelme, tudta azt mindenki, ki vele közelebbről közlekedett; boldogsága érzetében nem is akarta titkolni.

Az idő mult; hetek hetet, hónapok hónapot kergettek tova. Ida napról-napra nyugtalanabb lett szerelmében; szeretett, de a viszonszeretetről csak barátja által lett tudósítva, míg Ferencz részéről nem hallott eddig vigasztaló szót. Ezalatt a faluban -- hol minden esemény csakhamar köztudomásúvá lesz -- az a hír terjedt el, hogy Ferencz naponként el szokott Terézhez látogatni. Bár Idának is füléhez jutott e hír, de ő nem is mert barátjában kételkedni, hogy ez ne mondta volna el, ha a szerelem szülte volna e gyakori látogatásokat... Pedig szegény Ida csalódott! Teréz szerelmes volt maga Ferenczbe és ez viszont; de titokban tartá mindenki előtt; Ida előtt is, sőt ezt még azzal hitegette, hogy Ferencz őt szereti!... Ezalatt a naponkénti látogatások folytatódtak s a falu szája még előbb tevő Terézt és Ferenczet boldog jegyesekké, mielőtt még valóban azzá lettek... De végre is egy szép napon Idának Teréz saját szájából kellett hallania, hogy menyasszony és Ferencz a vőlegénye. Szegény Ida!... Mily keserves napjai lettek! Szerelmében csalódva, mint valami remete került az emberek társaságát... Keserveben szive elfogódott minden más iránt... mert a hisz a szerelem sötét verem!...

Három hó mult el ismét. A fák már sárga lombzattal álltak ott a kert rögös útjainak menetében, melyek alatt előbb Ida Terézzel annyi boldog órát töltött; itt biztosítá Teréz Idát Ferencz viszonszerelméről;... maguk a fák beszélhettek volna erről, de most mintegy szinte olyan szomorúan hagyták le ágait, melyekről az őszi szél el-elsöpörte az elsárgult leveleket!... És míg Teréz itt Idát vigasztalá, addig maga volt szerelmes, de titkon és titkon vonzá magához Ferenczet, kit végre szintén eltalált Amor nyila!... Az idő hűvösre változott. Szürke felhők boríták az égboltot, melyekből megeredtek az égcsatornái, sárba, vízbe borítva az utcákat... Vasárnap volt. A rossz idő dacára sok ember várakozott a templom ajtaja előtt, hol a feldiszipított oltáron égtek már a gyertyák. Menyegzőre várakoztak. És már jött a menet, elől Teréz, a vőlegény karján, utánok a vőlegény, Idával oldalán. Míg Teréz arczán az öröm rózsái nyitak, Ida feje lekonyultan hanyatlott mellére, szeméi vörösök voltak, kísértak... de most nem könyezett... Az orgona dallamos akkordjai megzendültek: a fiatal pár az oltár elé lépett; Ida elfordítá fejét a fájdalom és sértett szerelem felőbredd benne.

A násznép kivonul a templomból, a boldog Teréz Ferencz karján lépdel ki... Csak Ida maradt vissza a templomban, buzgó imádságra nyitva ajkait; elfeledi a multat, de a fájdalom megmaradt;... zokogva dől a padra!... Önmagával számolva hagyja el a templomot; neki nem öröm már az élet!... A csalódott szerelem sokat tehet!...

Az apácák karéneke elhangzott. A hold a tiszta égen mindig lejjebb hatolt, míg végre csak néhány sugara éri a templomot. Az apácák párosan indulnak kifelé a templomból; az utolsó között ott van Ida, szomorú arccal; de talán most kissé megkönnyebbülve.

hogy multját a visszaemlékezés gyors szárnyaival átfutotta?!...

Hálóczellájába vonul csendesen... mi vár ott reája?... Mi más, mint újabb gyötrelmem... nyugtalan álom... míg a hajnal első pirjának feltűntével meg nem kondul a harang, új munkára és új keservekre keltvén fel kinos álmaiból!...

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyersselem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme. — Tussors és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek: HENNEBERG G. selyemgyáral (os. és k. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó (3)

Sz. 5655—1897. tkvi.

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság által Farkas Söfiának Margitai József elleni végrehajtási ügyben végrehajtható kérelmére a végrehajtási árverés 33 frt 50 krtól, ennek 1895. évi október hó 22-ik napjától járó 5% kamatai 13 frt 93 krtól már megállapított valamint a 6421 97 kérvényi és a jelenlegi 9 frt 30 krtól és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Margitai Józsefnek a m. lapádi 181. sz. tkv. A + 1—18. 22—24 hr. sz. a. ingatlanaira 540 frt, továbbá a m. lapádi 316 sz. tkv. A + 1—3 rend a. ingatlanokból felerész jutalékára, illetve a vht. 156. §. értelmében az egész ingatlanokra 146 frt és a m. lapádi 335. sz. tkv. A + 1—7 r. sz. a. foglalt ingatlanokból felerész jutalékára 115 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik. Az árverés 1898. évi június hó 24-ik napján d. e. 9 órakor Magyar-Lapád községben fog megtartatni. Az árverezni szándékozók, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban letenni.

Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részlethe fog beszámítatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál és Magyar-Lapád közégi előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentírt telekkönyvben feljegyezni, végre az árverési hirdetmény törvényszabta módon közzététetni rendeltetik. Mirel érdekeltek felek értesítettek.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság. Nagy-Enyeden, 1898. február hó 19-én.

Csernátóni Vajda Péter, kir. járásbíró.

1500 1—1

561 I—898. sz.-hoz.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi miniszter ur ó nagyméltósága az 1898. évi május hó 28-án kelt 4057 számú rendeletével a zalathnai állami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskola kibővítését és helyreállítását 1604 frt 6 krtól összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1898. évi június hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára a nagyenyedi kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetüni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségnösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

Kelt Nagy-Enyed, 1898. június hó 6-án.

1501 1—1

Alsófehérmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Szivattyukat

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány- és erőhajtásra,

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör-tisztító készülékeket, utcai öntöző kocsikat, sárkaparókat

— készit és ajánl a —

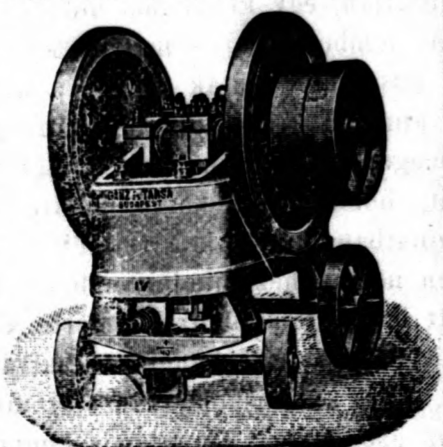
Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvénytársaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI., Külső Váci-ut 45.

1378 19—40

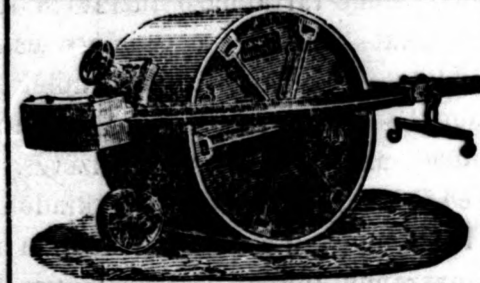
Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

GANZ és TÁRSA

vasöntöde és gépgyár részvénytársulat
Budapest és Leobersdorf

ajánl apró gépeket kavicskészítésre, vasutak, országutak építéséhez és beton-építmények készítéséhez; gőzzel vagy lovakkal hajtott uti hengereket, anyagszállító kocsikat, bányakocsikat és teljes vasuti berendezéseket; gépeket kövek megmunkálására.

Hengerszékeket és egyéb malomgépeket, gáz- és petroleummotorokat,

elektromos világítást és erőátvitelt nagyobb távolságokra, elektromos bányavasutakat és elektromos emelőkészleteket,

VASUTI SZEMÉLY- és TEHERKOCNIKAT.

Portland- és romancement-gyárak építése és berendezése, gipsz, chamotte, folypát, trágyaneműek és thomász-salak aprítására szolgáló gépeket és egyéb apró gépeket.

Mechwart-féle forgó gőz- és petroleum-ekéket.

Mindennemű emelőgépeket különféle célokra.

Bányaberendezési és érczeftési gépeket.

A HELYI VISZONYOKNAK MEGFELELŐ TURBINÁKAT.

Mindennemű transmísiókat, kereket stb.

Kéregöntésű és aczelöntésű cikkek.

1475 6—6